Rianachd Chunnartan agus Poileasaidhean

Poileasaidh Cleachdaidh IT

Tha am poileasaidh seo na phàirt den cho-chruinneachadh de phoileasaidhean aig Fèisean nan Gàidheal

An ceann-latha air an d' fhuair e aonta	04/03/2022
Adhbhar	To cover the security of Fèisean nan Gàidheal's information and IT equipment.
Geàrr-iomradh	Information and policies around secure use and storage of information, including IT.

Fèisean nan Gàidheal

Poileasaidh Cleachdaidh

Tha am Poileasaidh Cleachdaidh seo a' còmhdach tèarainteachd agus cleachdadh fiosrachaidh agus uidheamachd IT Fèisean nan Gàidheal. Tha e cuideachd a' toirt a-steach cleachdadh post-d, eadar-lìn, guth agus uidheamach-làimhe. Tha am poileasaidh seo a' buntainn ris a h-uile neach-obrach, cunnradair agus riochdairean (ris an canar an-seo 'thu/ do') Fèisean nan Gàidheal (ris an canar an-seo 'sinn'). Tha am poileasaidh seo a' buntainn ris a h-uile fiosrachadh, ann an riochd sam bith, co-cheangailte ri ar gnìomhan, agus ris a h-uile fiosrachadh a làimhsicheas sinn co-cheangailte ri buidhnean eile ris am bi sinn a' dèiligeadh.

1. Smachd ruigsinneachd coimpiutair

Do dhleastan

Tha ruigsinneachd do na siostaman IT againn air a riaghladh le bhith a' cleachdadh ID an cleachdaiche agus faclan-faire. Thèid gach ID cleachdaiche agus facal-faire a shònrachadh gu sònraichte do dhaoine ainmichte agus mar thoradh air an sin, tha thu cunntachail airson gach rud a nì thu air na siostaman IT againn.

Chan fhaod thu:

- Leigeil le neach sam bith eile an ID cleachdaiche agus am facal-faire agad a chleachdadh air an t-siostam againn.
- Fàgail nan cunntasan cleachdaiche agad air an logadh a-steach aig coimpiutair a tha fosgailte. (Brùth Windows + L gus do choimpiutair a ghlasadh).
- Cleachdadh ID neach-cleachdaidh agus facal-faire cuideigin eile gus faighinn chun nan siostaman IT againn.
- Fàgail am facal-faire agad gun dìon (mar eisimpleir ga sgrìobhadh sìos).
- Dèanamh atharrachaidhean gun chead air na siostaman IT no fiosrachadh againn.
- Feuchainn ri faighinn gu dàta nach eil ùghdarras agad a chleachdadh no faighinn thuige.
- Dol seachad air crìochan an ùghdarrais no an fheum gnìomhachais sònraichte agad gus an siostam no an dàta a sgrùdadh.
- Ceangail inneal nach eil a' buntainn ri FnG ris an lìonra no na siostaman IT againn.
- Glèidheadh an dàta againn air uidheamachd neo-ùghdarraichte sam bith.
- Thoir no gluais an dàta no am bathar-bog againn gu neach no buidheann sam bith, taobh a-muigh Fèisean nan Gàidheal, às aonais ar n-ùghdarrais. (Feumaidh manaidsearan loidhne dèanamh cinnteach gu bheil stiùireadh soilleir air a thoirt do dhaoine fa leth air ìre agus crìochan an ùghdarrais aca a thaobh siostaman agus dàta IT.)

2. Cùmhnantan cleachdaidh eadar-lìn agus post-d

Bu chòir cleachdadh an eadar-lìn againn, a' toirt a-steach meadhanan sòisealta agus post-d, a bhith airson cleachdadh gnìomhachais a-mhàin. Tha cleachdadh pearsanta ceadaichte far nach eil an cleachdadh sin a' toirt buaidh air coileanadh do chuid obrach, nach eil e a' dèanamh cron oirnn ann an dòigh sam bith, chan eil e a' briseadh cumhaichean no cùmhnantan fastaidh sam bith agus nach eil thu fhèin no Fèisean nan Gàidheal a' briseadh dhleastanasan reachdail no laghail eile.

Tha thu cunntachail airson na rinn thu air an eadar-lìn agus siostaman post-d. Chan fhaod thu:

- Cleachdadh an eadar-lìn no post-d airson adhbharan sàrachaidh no droch dhìol.
- Cleachdadh drabastachd no iomraidhean meallta ann an conaltradh.
- Fosgladh, luchdachadh a-nuas, cur no faighinn dàta sam bith (a' toirt a-steach ìomhaighean), a tha sinn a' meas oilbheumach ann an dòigh sam bith, a' toirt a-steach stuthan feise, lethbhreith, cliù-mhillteach no cliùiteach.
- Cleachdadh an eadar-lìn no post-d gus buannachdan pearsanta a dhèanamh no gus gnìomhachas pearsanta a dhèanamh.
- Cleachdadh an eadar-lìn no post-d airson feuchainn ri airgead a bhuannachadh
- Cleachdadh nan siostaman post-d ann an dòigh a dh'fhaodadh buaidh a thoirt air cho earbsach no cho èifeachdach 's tha iad, mar eisimpleir le bhith a' sgaoileadh litrichean slabhraidh no spama.
- Postadh fiosrachaidh sam bith air an eadar-lìn a tha a' buntainn rinn, atharrachadh fiosrachaidh sam bith mu ar deidhinn, no cuir an cèill beachd sam bith mu ar deidhinn, mura h-eil ùghdarras sònraichte agad seo a dhèanamh.
- Cuir a-mach fiosrachadh dìomhair, gun dìon taobh a-muigh.
- Cuir air adhart na puist-d againn gu cunntasan post-d pearsanta.
- Postadh gu neo-iomchaidh air na meadhanan sòisealta.
- Gallaidhean oifigeil a dhèanamh tron eadar-lìn no post-d às ar leth mura h-eil ùghdarras agad sin a dhèanamh.
- Luchdachadh a-nuas stuth fo dhlighe-sgrìobhaidh leithid faidhlichean meadhanan ciùil, faidhlichean film is bhidio (chan e liosta iomlan a tha seo) gun chead iomchaidh.
- Ann an dòigh sam bith briseadh dlighe-sgrìobhaidh, còraichean stòr-dàta, comharran malairt no seilbh innleachdail eile.
- Luchdachadh a-nuas bathar-bog sam bith bhon eadar-lìn gun chead ro-làimh bhon neach-obrach iomchaidh.
- Ceangail na h-innealan againn ris an eadar-lìn a' cleachdadh ceanglaichean neo-àbhaisteach.

3. Poileasaidh Deasg is Sgrion Glan

Gus an cunnart bho ruigsinneachd gun chead no call fiosrachaidh a lughdachadh, bidh sinn a' cur an gnìomh poileasaidh deasc agus sgrion glan mar a leanas:

- Feumar fiosrachadh gnìomhachais pearsanta no dìomhair a dhìon le bhith a' cleachdadh feartan tèarainteachd a tha air an toirt seachad mar eisimpleir clò-bhualadh tèarainte air clò-bhualadairean.
- Feumaidh coimpiutairean a bhith air an logadh a-mach/glaiste no air an dìon le inneal glasaidh sgrion fo smachd facal-faire nuair nach eil thu a' cumail sùil orra.
- Feumaidh tu a bhith faiceallach nach fhàg thu stuth dìomhair air clò-bhualadairean no lethbhreacadairean.
- Feumaidh tu faighinn cuidhteas de stuthan clò-bhuailte co-cheangailte ris a' ghnìomhachas le bhith a' cleachdadh bhionaichean sgudail dìomhair no sracadair.
- Bu chòir faidhlichean dealanach a stòradh a rèir ar poileasaidh GDPR agus faighinn cuidhteas dhiubh mar a bhios iomchaidh.

4. Ag obair air falbh bhon làrach

Nuair a bhios tu ag obair air astar leis na h-innealan againn (m.e. coimpiutairean-glùine), feumaidh tu na smachdan a leanas a chur an sàs:

- Feumaidh obrachadh air falbh bhon oifis a bhith a rèir ar poileasaidh obrach air astar.
- Chan fhaod thu uidheamachd agus meadhanan a thèid a thoirt far an làraich fhàgail gun sùil a chumail orra ann an àiteachan poblach agus gun am fàgail à sealladh ann an càr.
- Feumaidh tu coimpiutairean-glùine a ghiùlain mar bhagannan làimhe nuair a tha thu a' siubhal.
- Bu chòir fiosrachadh a dhìon bho chall no cho-rèiteachadh nuair a bhios tu ag obair air astar (mar eisimpleir aig an taigh no ann an àiteachan poblach). Feumaidh tu crioptachadh a a chur an sàs air coimpiutairean-glùine cuideachd.
- Bu chòir dhut a bhith air leth faiceallach le bhith a' cleachdadh innealan gluasadach a leithid coimpiutairean-glùine, fònaichean-làimhe agus tablaidean. Feumaidh iad a bhith air an dìon co-dhiù le facal-faire no PIN agus, mar as fheàrr, le crioptachadh.

5. Innealan Stòraidh Gluasadach

Feumar innealan gluasadach (a' toirt a-steach draibhearan USB) a chleachdadh dìreach ann an suidheachaidhean nuair nach eil ceangal lìonra ri fhaighinn no mura h-eil dòigh tèarainte eile ann airson dàta a ghluasad. Cha bu chòir ach na h-innealan stòraidh gluasadach a tha ùghdarraichte againn, le comas crioptachaidh, a chleachdadh, nuair a tha thu a' gluasad dàta dìomhair.

Chan fhaod thu faidhlichean pearsanta a stòradh air an uidheamachd IT againn.

6. Bhìorasan

Thèid ùrachaidhean bathar-bog bhìoras fèin-obrachail a stèidheachadh taobh a-staigh nan innealan agad.

Tha bathar-bog anti-bhìoras air a h-uile coimpiutair airson bhìoras sam bith a lorg agus a thoirt air falbh gu fèin-ghluasadach. Chan fhaod daoine fa-leth:

- Bathar-bog anti-bhìoras a thoirt air falbh no a chur air na h-innealan againn
- Faidhlichean le bhìoras a thoirt air falbh no galar a ghlanadh, ach a-mhàin le bhith a' cleachdadh a' bhathar-bhog agus modhan-obrach aontaichte.

7. Sgrùdadh agus Sìoladh

Is ann le Fèisean nan Gàidheal a tha an dàta gu lèir a thèid a chruthachadh agus a stòradh air na coimpiutairean againn. Thèid siostam logaidh IT a dhèanamh far a bheil sin iomchaidh, agus thèid sgrùdaidhean a thòiseachadh far a bheil amharas reusanta ann gun deach am poileasaidh seo no poileasaidh sam bith eile a bhriseadh, a' gabhail a-steach GDPR.

Tha còraichean againn (ann an suidheachaidhean sònraichte) sùil a chumail air na siostaman againn, a' gabhail a-steach cleachdadh eadar-lìn agus post-d, gus dèanamh cinnteach à tèarainteachd shiostaman agus obrachadh èifeachdach, agus gus dìon an aghaidh mì-chleachdadh.

Feumar am poileasaidh seo a leughadh còmhla ri:

- Poileasaidh Dìon Dàta
- Poileasaidh-obrach iomallach

Tha e an urra riut innse mu bhrisidhean amharasach de phoileasaidh tèarainteachd gun dàil don mhanaidsear loidhne agad no ball eile den sgioba. Thèid sgrùdadh a dhèanamh air gach briseadh de phoileasaidhean tèarainteachd fiosrachaidh. Nuair a nochdas sgrùdaidhean mì-ghiùlan, faodaidh ceumannan smachdachaidh a bhith ann a rèir ar modhan smachdachaidh.